

جنبش سوسیالیستی

آنتونیو گرامشی

جنبش کارگری سوسیالیستی در وجود آوردن بخش‌های مهمی از طبقه حاکمه نقش داشته است. تفاوت این پدیده فی ما بین ایتالیا و سایر کشورها به طور واقعی در این امر نهفته است که: در کشورهای دیگر جنبش کارگری سوسیالیستی شخصیت‌های منفرد سیاسی، و در ایتالیا بر عکس مجموعه‌ای از گروه‌های روشنفکری بوجود آورده که به طور گروهی به طبقه دیگر پیوسته‌اند. به نظر من علت آن را باید در کمبود وابستگی طبقات بالا به مردم جستجو نمود. در مبارزه نسل‌ها، جوانان به مردم نزدیک گشته ولی در بحران‌های قطعی این جوانان به سوی طبقات خویش باز می‌گردند (امری که در مورد سندیکالیست-ناسیونالیست‌ها و فاشیست‌ها رخ داد).^۱

در واقع صحبت از همان پدیده‌ی ترانسفورمیسم [دگرگونی - ر.ه.] است منتهی در شرایط متفاوت. ترانسفورمیسم در قالب «کلاسیک» همان پدیده‌ای بود که به خاطر آن احزاب دوران رستاخیز^۲ متحد شدند. این ترانسفورمیسم به نحو بارزی تضاد بین تمدن، ایدئولوژی و غیره و نیروی طبقاتی را نشان می‌دهد. بورژوازی قادر به تربیت جوانان خود نمی‌گردد (مبارزه نسل‌ها): جوانان از نظر فرهنگی به طرف کارگران جلب می‌شوند حتی تا بدانجا که رهبر گشته و یا سعی در رهبر شدن می‌نمایند («ضمیر ناخودآگاه» اشتیاق به تحقق بخشیدن هژمونی طبقه خودشان بر مردم)، اما در بحران‌های تاریخی به سوی طویله‌ی خویش باز می‌گردند.

این پدیده «گروه‌ها» مسلماً فقط مختص ایتالیا نیست: در کشورهایی که وضعیت مشابه داشته‌اند پدیده‌هایی همانند صورت گرفته است: سوسیالیسم ملی کشورهای «اسلاو» (یا سوسیال رولوسیونرها یا نارودنیک‌ها و غیره).

www.javaan.net

منبع: «برگزیده‌ای از آثار آنتونیو گرامشی»، انتشارات بابک، ایتالیا، تیر ۱۳۵۶، صص. ۵-۱۲۴. متن ایتالیایی در مجموعه «روشنفکران و سازماندهی فرهنگ» (Gli intellettuali e l'organizzazione della cultura)، جلد ۳ آثار گرامشی، صص. ۴۲-۴۳، منتشر شد. ترجمه: انتشارات بابک. یادداشت‌ها از انتشارات بابک. تصحیح و بازنویسی: روبرت هاکوپیان، فروردین ۱۳۸۳.

---

^۱ اشاره به عده‌ای از کادرهای حزب سوسیالیست ایتالیا است که با شروع جنگ بین‌المللی اول در کنار ناسیونالیست‌های افراتی و طرفداران جنگ قرار گرفتند و همین عده نقش عظیمی را بعداً در پیدایش فاشیسم در ایتالیا ایفاء نمودند. نمونه‌ی بارز آن بنیتو موسولینی است که مدت‌ها سردبیر روزنامه آوانتی ارگان حزب سوسیالیست ایتالیا بود.

^۲ نهضت رستاخیز ایتالیا Il Risorgimento که در آن در واقع بورژوازی صنعتی ایتالیا نضج گرفت سنت لیبرالیستی قوام یافت که تأثیر عمده‌ای در نیروهای جمهوری خواه طرفدار حوزه ماتسینی و گروه‌های رادیکال-بورژوا و ضد کلیسا و حتی رادیکال-سوسیالیست باقی گذاشت.